

Afpersing via het internet

1. Wat is het?

Afpersing via het internet is een vorm van diefstal waarbij de dader, het slachtoffer bedreigt via e-mail, Whats-App, messenger met imagoschade als hij/zij niet betaalt. Er bestaan verschillende vormen van imagoschade maar 'sextortion scam' is de bekendste variant. Daders beweren seksueel getinte beelden (films/foto's) te hebben van het slachtoffer en dreigen deze te verspreiden indien er niet betaald wordt. Sextortion zelf is een ander woord voor seksuele afpersing. Slachtoffers worden op het internet overtuigd om intieme beelden van zichzelf door te sturen. Daarna dreigen de afpersers de beelden te verspreiden als het slachtoffer niet met geld over de brug komt.

2. Komt het vaak voor?

Het centrum voor Cyber Security België krijgt dagelijks oproepen van verontruste internetgebruikers die afgeperst worden, maar concrete cijfers omtrent dit fenomeen ontbreken. Afpersing via het internet wordt door de politie geklasseerd onder afpersing of oplichting. Daarnaast doen heel veel slachtoffers geen aangifte omdat ze schrik hebben over wat er met de eventuele gevoelige informatie zal gebeuren.

3. Wat zijn de gevolgen?

Slachtoffers worden geconfronteerd met gevoelens van schaamte, onmacht, angst voor imagoschade en wantrouwen. Kortom het is een zeer ingrijpende gebeurtenis. Daarnaast zijn er de financiële gevolgen. Gelet op bovenstaande knelpunten zijn hier echter geen exacte gegevens over terug te vinden.

4. Wat kan je doen?

Sensibiliseer het personeel om de burger door te verwijzen naar www.safeonweb.be voor nuttige tips om zich beter te wapenen tegen afpersing via het internet. De richtlijnen van het centrum voor Cyber Security België zijn duidelijk. Antwoord niet, verwijder de e-mail, blokkeer de afzender en betaal niet.

Sensibiliseer via uw website, sociale media en artikels in het gemeentelijk infoblad en organiseer initiatieven en activiteiten (presentaties, infomomenten, workshops ...) bij lokale clubs, verenigingen, handelaars en bedrijven

Stimuleer effectieve slachtoffers om aangifte te doen via de lokale politie. Gewoon iets verdacht melden kan via <https://meldpunt.belgie.be/meldpunt/>.

5. Wat biedt de dienst maatschappelijke veiligheid?

- uitwisseling van goede praktijken uit andere gemeenten en politiezones;
- preventietips om te plaatsen in het lokale weekblad, op de website of op sociale media;
- opleidingen voor personeelsleden om hun kennis rond het thema te vergroten in samenwerking met het PIVO;
- zoeken naar of aanreiken van deskundigen die infosessies geven;
- presentaties, documentatie- en informatiemateriaal;
- sensibiliseringsmateriaal zoals brochures en gadgets (onder voorbehoud van beschikbaar budget).

Contactpersoon:

Marleen Piccard

Federale afdeling gouverneur Vlaams-Brabant, dienst maatschappelijke veiligheid
Provincieplein 1, 3010 Leuven

Telefoon: 016 26 78 42

E-mail: dmv.preventie@vlaamsbrabant.be

6. Interessante instanties en websites

Centrum voor Cyber Security België (CCB): www.safeonweb.be

Algemene website van de overheid over cyberveiligheid met informatie en campagnemateriaal. De site verzamelt actuele dreigingen, alsook een reeks tips om veilig te surfen.

Child Focus: www.childfocus.be of www.clicksafe.be

Childfocus biedt materiaal aan om jongeren op een speelse manier beter te wapenen tegen afpersing op het internet, met name sextortion.

Slachtofferzorg: www.slachtofferzorg.be

De website van de Vlaamse overheid die zich richt tot de slachtoffers van misdrijven en hun omgeving. Ze geven informatie aan slachtoffers welke stappen ze zelf kunnen ondernemen en met wie ze contact kunnen opnemen om hun slachtofferschap te helpen verwerken, ook specifiek rond cybercrime en afpersing.

Europol: <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-trends/crime-areas/child-sexual-exploitation/online-sexual-coercion-and-extortion-of-children>

De sensibiliseringscampagne van Europol wil jongeren waarschuwen voor de gevaren van sextortion en hen laten weten dat ze er niet alleen voorstaan. 'Er staan mensen klaar om hen te helpen', luidt het. De FOD Justitie ondersteunt deze campagne. Op YouTube heeft de politie video's geplaatst met echt gebeurde gevallen van sextortion. 'Je hele leven staat online. Bescherm het. Mensen op het internet zijn niet altijd wie ze beweren te zijn. Zorg dat je de controle houdt. Geef jezelf niet bloot', is de boodschap.